

Sygn. akt: KIO 3640/23

WYROK
z dnia 20 grudnia 2023 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Anna Wojciechowska

Protokolant: Adam Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie w dniu 18 grudnia 2023 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 4 grudnia 2023 r. przez **wykonawcę G.M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą CSGroup G.M. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim** w postępowaniu prowadzonym przez **zamawiającego Izbę Administracji Skarbowej w Łodzi**

przy udziale **wykonawcy CLAR SYSTEM Spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu** głaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego

orzeka:

1. Oddala odwołanie.

2. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę G.M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą CSGroup G.M. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim i

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę G.M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą CSGroup G.M. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim tytułem wpisu od odwołania,

2.2. zasądza od wykonawcy G.M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą CSGroup G.M. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim na rzecz wykonawcy wnoszącego sprzeciw CLAR SYSTEM Spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 579 ust. 1 i 580 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.) na niniejszy wyrok – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w **Warszawie**.

Przewodniczący:

Sygn. akt KIO 3640/23

Uzasadnienie

Zamawiający – Izba Administracji Skarbowej w Łodzi - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2023 r., poz. 1605 z późn. zm. – dalej „ustawa pzp”), pn. „Świadczenie usług kompleksowego sprzątnięcia obiektów Izby Administracji Skarbowej w Łodzi oraz jednostek jej podległych” (znak sprawy: 1001-ILZ.260.34.2023). Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane zostało w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 4 października 2023 r., za numerem 2023/S 191-596627.

W dniu 4 grudnia 2023 r. odwołanie w zakresie części V zamówienia wniósł wykonawca G.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą CSGroup G.M. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim – dalej Odwołujący. Odwołujący wniósł odwołanie wobec:

1) zaniechania odrzucenia oferty spółki Clar System S.A. z siedzibą w Poznaniu (zwanej dalej: Clar System lub Przystępujący) w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

2) wyboru oferty Clar System jako najkorzystniejszej w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

3) zaniechania wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 224 ust. 5 ustawy pzp wobec niewykazania przez Clar System, że jej oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

2. art. 224 ust. 6 ustawy pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Clar System w postępowaniu, w sytuacji, gdy Clar System nie wykazała, że jej oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

3. art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp, w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Clar

System w postępowaniu, w sytuacji gdy oferta ta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

względnie

4. art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Clar System w postępowaniu, w sytuacji, gdy oferta ta zawiera błąd w obliczeniu ceny, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

5. art. 239 ustawy pzp poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Odwołujący w oparciu o wyżej wskazane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania, jak również nakazanie Zamawiającemu:

1) unieważnienia czynności wyboru oferty Clar System jako najkorzystniejszej w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

2) ponownego przeprowadzenia badania i oceny ofert, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

3) odrzucenie oferty Clar System w postępowaniu jako zawierającej rażąco niską cenę, względnie jako zawierającą błąd w obliczeniu ceny, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Odwołujący uzasadniając zarzuty odwołania wskazał, że przedstawiona przez Clar System kalkulacja ceny oferty, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania, jest nierzetelna, zawiera błędne wyliczenia kosztów osobowych i w żaden sposób nie dowodzi, że zaoferowana wartość oferty Clar System nie jest rażąco niska.

1.1. Tabele cenowe Clar System.

Odwołujący podniósł, że nieprawidłowości w kalkulacji ceny oferty Clar System, przedstawionej w wyjaśnieniach Clar System z dnia 6 listopada 2023 r., przedstawia poniższa tabela:

Dalej wskazał, że niezależnie od powyższego w tabeli cenowej Clar System, uwzględniającej poszczególne rodzaje kosztów koniecznych do poniesienia, w związku z realizacją prac odbywających się w cyklu miesięcznym, znajduje się wiersz (pozycja) pn.: „maszyny, materiały eksploatacyjne (sprzęt drobny)”. W tym zakresie Clar System powołała się na swoje dotychczasowe doświadczenie w realizacji usług objętych przedmiotowym postępowaniem, w zakresie zadania nr IV i V. Na tej podstawie Clar System stwierdziła, że doskonale zna wszystkie koszty związane z obsługą przedmiotu zamówienia, a koszty wskazane w załączonej tabeli kosztów są odzwierciedleniem faktycznego zużycia i zapotrzebowania. Jednakże Clar System nie udowodniła w jaki sposób dysponowanie tymże doświadczeniem miało bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wyliczeń. Ponadto Clar System powołała się również na okoliczność, że część maszyn i urządzeń została już zamortyzowana. Jednakże Clar System nie wskazała, które konkretnie maszyny i urządzenia zostały już zamortyzowane, a co za tym idzie Clar System nie udowodniła w jaki sposób ta okoliczność miała bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wyliczeń, jak również nie przedstawiła szczegółowej specyfikacji, w tym cenowej, tychże maszyn i urządzeń.

Odwołujący podniósł dalej, że Clar System powołuje się również na korzystanie z najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątania, jak również na współpracę z dostawcami chemii, artykułów higienicznych i sprzętu oraz wynegocjowanie bardzo korzystnych warunków cenowych. Tymczasem Clar System nie przedstawiła szczegółowej specyfikacji, w tym cenowej, tychże najnowszych urządzeń, technologii czy systemów sprzątania. Clar System nie udowodniła też w jaki sposób korzystanie z tychże najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątania, ma bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wyliczeń. Clar System powołuje się też na swoją rozwiniętą współpracę z dostawcami chemii, artykułów higienicznych i sprzętu oraz wynegocjowanie bardzo korzystnych warunków cenowych. Pomimo to Clar System nie przedstawiła szczegółowej specyfikacji, w tym cenowej, chemii, artykułów higienicznych czy sprzętu, które mają być wykorzystane do świadczenia usług wchodzących w zakres piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie udowodniła też w jaki sposób korzystanie z tejże chemii, artykułów higienicznych czy sprzętu, ma bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System. Clar System nie przedstawiła w

tym zakresie żadnych wyliczeń.

1.2. Wycena zimowego utrzymania terenu.

Odwolujący wskazał, że Clar System, w zakresie wyceny usługi zimowego utrzymania terenu, nie przedstawiła żadnych wyliczeń, jak również nie przedstawiła w tym zakresie żadnych dowodów na poparcie poprawności wyliczenia ceny zimowego utrzymania terenu. Wyjaśnienia Clar System sprowadziły się wyłącznie do ogólnych stwierdzeń dotyczących tego jakie rodzaje koszty zostały ujęte w wycenie zimowego utrzymania terenu, jak również do ogólnego stwierdzenia, z którego wynika, że pracownicy, którzy będą wykonywali prace na potrzeby zimowego utrzymania terenu, otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż wynagrodzenie minimalne zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wyliczeń oraz dowodów na ich poparcie.

1.3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Odwolujący podniósł dalej, że Clar System stwierdziła, że głównym czynnikiem pozwalającym na obniżenie ceny oferty jest uzyskana przez Clar System pomoc publiczna w postaci dofinansowań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej: PFRON) do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Niektórzy pracownicy, którzy mają zostać oddelegowani przez Clar System do realizacji zamówienia, mają jakoby posiadać orzeczenie o niepełnosprawności, co z kolei ma pozwolić Clar System na korzystanie z dofinansowań do wynagrodzeń osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Tymczasem Clar System nie wykazała jakie konkretnie osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności, mają zostać oddelegowane do realizacji zamówienia, tj. Clar System nie przedłożyła orzeczeń o stopniu niepełnosprawności tychże osób oraz nie przedłożyła indywidualnych kart INF-D-P. Co prawda Clar System przedłożyła, wraz z wyjaśnieniami z dnia 6 listopada 2023 r., zestawienie otrzymanej pomocy w postaci środków z PFRON, w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych, jednakże przedmiotowe zestawienie obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia 3 listopada 2023 r., a co za tym idzie w żadnej mierze dane zawarte w tymże zestawieniu nie odnoszą się do ceny oferty Clar System, a więc do zdarzenia przyszłego jakim może być świadczenie usług wchodzących z zakres piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Co więcej, z treści tegoż zestawienia wynikają jedynie kwoty do tej pory uzyskanego przez Clar System dofinansowania, natomiast w żadnej mierze Clar System, na podstawie danych zawartych w tymże zestawieniu, nie wyjaśniła w jaki sposób przedmiotowe dofinansowanie bezpośrednio wpłynęło na cenę oferty Clar System. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych obliczeń ani dowodów na ich poparcie. Na marginesie powyższej argumentacji Odwołujący dodał, że z treści zestawienia otrzymanej przez Clar System pomocy z PFRON od kwietnia 2023 r. wynika tendencja spadkowa wartości dofinansowań.

Odwolujący powołał się na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 30 lipca 2020 r. i wskazał, że na skutek zachowania Zamawiającego, doszło do nieuzasadnionego zaniechania odrzucenia oferty Clar System, pomimo, że oferta ta, a co najmniej jej istotne części składowe, zawiera rażąco niską cenę, a w konsekwencji doszło do nieuzasadnionego wyboru oferty Clar System w postępowaniu. Dlatego Zamawiający dopuścił się naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Clar System w postępowaniu, w sytuacji, gdy oferta ta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.

2.2. Błąd w obliczeniu ceny.

Odwolujący podniósł, że cena oferty Clar System nie zawiera wszystkich elementów składowych czy też elementów cenotwórczych. W ocenie Odwołującego brak udowodnienia przez Clar System, że cena oferty uwzględnia w szczególności takie elementy jak faktyczny koszt zatrudnienia osób niepełnosprawnych, faktyczne kwoty dofinansowań z PFRON jakie otrzyma Clar System w przypadku uzyskania przedmiotowego zamówienia, faktyczny koszt pozyskania najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątnia, jak również faktyczny koszt pozyskania chemii, artykułów higienicznych i sprzętu, niezbędnych do świadczenia usług objętych przedmiotowym zamówieniem, świadczy o błędzie Clar System w obliczeniu ceny. Dlatego też Zamawiający, w świetle powyższych okoliczności, dopuścił się naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Clar System w postępowaniu, w sytuacji, gdy oferta ta zawiera błędy w obliczeniu ceny.

3. DOWODY.

3.1. PFRON.

Odwolujący wskazał, że pomimo, że Clar System wraz z wyjaśnieniami z dnia 6 listopada 2023 r., przedłożyła zestawienie otrzymanej przez Clar System pomocy z PFRON, to przedmiotowe zestawienie obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia 3 listopada 2023 r., a co za tym idzie w żadnej mierze dane zawarte w tymże zestawieniu nie

odnoszą się do ceny oferty Clar System, a więc do zdarzenia przyszłego jakim może być świadczenie usług wchodzących z zakres piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Ponadto, z treści tegoż zestawienia wynikają jedynie kwoty do tej pory uzyskanego przez Clar System dofinansowania, natomiast w żadnej mierze Clar System, na podstawie danych zawartych w tymże zestawieniu, nie wyjaśniła w jaki sposób przedmiotowe dofinansowanie bezpośrednio wpłynęło na cenę oferty zaoferowanej przez Clar System w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych obliczeń ani dowodów na ich poparcie.

3.2. Certyfikaty jakości.

Odwołujący podniósł, że pomimo, że Clar System w treści wyjaśnień z dnia 6 listopada 2023 r., powołuje się na:

- 1) certyfikat zarządzania ISO 9001:2015 z dnia 10 czerwca 2022 r.,
- 2) certyfikat zarządzania środowiskowego ISO14001:2015 z dnia 10 czerwca 2022 r.,
- 3) certyfikat Gwarant Czystości i Higieny z dnia 1 czerwca 2023 r.,

to Clar System nie udowodniła w jaki sposób fakt posiadania tychże certyfikatów, miał bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

3.3. Warunki handlowe. Odwołujący wskazał, że pomimo, że Clar System w treści wyjaśnień z dnia 6 listopada 2023 r., powołuje się na:

1) Korzystanie z najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątania, dzięki czemu Clar System jest jakoby w stanie obniżyć koszty używanych środków chemicznych i zwiększać wydajność, to Clar System nie przedstawiła szczegółowej specyfikacji, w tym cenowej, tychże najnowszych urządzeń, technologii czy systemów sprzątania, które mają być wykorzystane do świadczenia usług wchodzących w zakres piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Ponadto Clar System nie przedstawiła też żadnych dowodów na dysponowanie tymi bliżej nieokreślonymi najnowszymi urządzeniami, technologiami czy systemami sprzątania. Co prawda Clar System na tą okoliczność powołuje się na:

- a) pismo spółki Kärcher sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie z dnia 16 maja 2022 r.,
- b) pismo spółki Merida sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 3 stycznia 2022 r.,
- c) pismo spółki Higma Service sp. z o.o. z siedzibą w Opolu,
- d) pismo spółki BHF Harendarczyk sp. z o.o. z siedzibą w Opaczu Małym,
- e) pismo spółki BDS sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie,

tymczasem Clar System nie udowodniła w jakikolwiek sposób jakie konkretnie specjalne rabaty handlowe uzyskała jakoby od ww. spółek, jak również w jaki sposób rabaty te miały bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

2) Rozwinięcie współpracy z dostawcami chemii, artykułów higienicznych i sprzętu oraz wynegocjowanie bardzo korzystnych warunków cenowych to Clar System nie przedstawiła szczegółowej specyfikacji, w tym cenowej, chemii, artykułów higienicznych czy sprzętu, które mają być wykorzystane do świadczenia usług objętego przedmiotem piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Odwołujący wskazał, że Clar System nie przedstawiła też żadnych dowodów na dysponowanie tą bliżej nieokreśloną chemią, artykułami higienicznymi czy sprzętem. Co prawda Clar System na tą okoliczność powołuje się na:

- a) pismo spółki Kärcher sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie z dnia 16 maja 2022 r.,
- b) pismo spółki Merida sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 3 stycznia 2022 r.,
- c) pismo spółki Higma Service sp. z o.o. z siedzibą w Opolu z dnia 16 maja 2022 r.,
- d) pismo spółki BHF Harendarczyk sp. z o.o. z siedzibą w Opaczu Małym,
- e) pismo spółki BDS sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie z dnia 16 maja 2022 r.,
- f) pismo spółki Flesz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r.,
- g) pismo spółki Buzil Polska sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 16 maja 2022 r.,

h) pisma spółki Sutura Med sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie z dnia 16 maja 2022 r.,

tymczasem Clar System nie udowodniła w jakikolwiek sposób jakie konkretnie specjalne rabaty handlowe uzyskala jakoby od ww. spółek, jak również w jaki sposób rabaty te miały bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

Mając na uwadze całość argumentacji przedstawionej przez Clar System w piśmie z dnia 6 listopada 2023 r. należy w ocenie Odwołującego stwierdzić, że w odniesieniu do przepisów prawa w zakresie:

1) Zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy,

Clar System przedstawiła w tymże zakresie jedynie ogólnikowe wyjaśnienia, powołując się na odpowiednią organizację pracy, stosowanie rozwiązań usprawniających pracę i optymalizujących wykonywane czynności, jak również powołując się na certyfikaty potwierdzające wdrożenie tychże rozwiązań w przedsiębiorstwie Clar System, w sytuacji gdy Clar System nie udowodniła w jaki sposób wdrożenia tychże rozwiązań, jak i fakt posiadania tychże certyfikatów, miał bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania;

2) Wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych,

Clar System powołała się w tym zakresie na rzekome korzystanie z najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątania, jak również na współpracę z dostawcami chemii, artykułów higienicznych i sprzętu oraz wynegocjowanie bardzo korzystnych warunków cenowych. Na dowód powyższego przedstawiła jedynie ogólnikowe oświadczenia siedmiu spółek, każde o właściwie tożsamej treści, a z których wynika jedynie odwołanie się do bliżej nieokreślonej długoterminowej umowy współpracy oraz przyznanie Clar System bliżej nieokreślonych specjalnych rabatów handlowych, w sytuacji gdy Clar System nie udowodniła w jaki sposób posiadania tychże specjalnych rabatów handlowych, miało bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Niezależnie od powyższego, mając na uwadze fakt, że pisma te mają właściwie identyczną treść (za wyjątkiem pisma spółki Sutura Med sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie), tj. w zakresie w jakim w treści tychże pism przywołana jest bliżej nieokreślona długoterminowa umowy współpracy oraz w zakresie w jakim wskazano tamże bliżej nieokreślone specjalne rabaty handlowe, to nie można tychże pism traktować jako wiarygodnych dowodów dla wykazania, że ceny zaoferowana przez Clar System nie jest rażąco niska, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Co więcej, każde z tychże pism zostało sporządzone w tym samym dniu, tj. w dniu 16 maja 2022 r., z wyjątkiem pisma spółki Merida sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (data 3 stycznia 2022 r.) oraz z wyjątkiem pisma BHF Harendarczyk sp. z o.o. z siedzibą w Opaczu Małym (brak daty), co może świadczyć o tym, że pisma te mają wyłącznie ogólny i uniwersalny charakter i mogą być wykorzystywane w ramach każdorazowo składanych wyjaśnień dla odparcia zarzutu rażąco niskiej ceny. Co więcej, o braku wiarygodności dowodowej pisma spółki Flesz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r., w kontekście zarzutu rażąco niskiej ceny oferty Clar System, świadczy fakt, że pismo spółki Flesz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 26 lipca 2022 r. o identycznej treści zostało przedłożone przez Pana Mirosława Dronia, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Firma Usługowa M.A.D. Service (zwanego dalej: M.A.D. Service), w postępowaniu o udzielenie publicznego pn.: „Świadczenie usługi: „sprzątania wewnętrznego i zewnętrznego w budynkach Sądu Rejonowego w Ciechanowie przy ul. Mikołajczyka 5 i 6 w Ciechanowie” (znak sprawy: ZP 262.11.2023, nr ogłoszenia o zamówieniu: 2023/BZP 00453091), prowadzonym przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Ciechanowie, w ramach wyjaśnień dotyczących zarzutu rażąco niskiej ceny.

3) Oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę,

Odwołujący wskazał, że Clar System powołała się w tym zakresie na swoje dotychczasowe doświadczenie w realizacji usług objętych przedmiotowym postępowaniem, w zakresie zadania nr IV i V, a obiekty objęte zadaniem II Clar System miała obsługiwać w latach poprzednich. Na tej podstawie Clar System stwierdziła, że doskonale zna wszystkie koszty związane z obsługą przedmiotu zamówienia, a koszty wskazane w załączonej tabeli kosztów są odzwierciedleniem faktycznego zużycia i zapotrzebowania. Jednakże Clar System nie udowodniła w jaki sposób dysponowanie tymże doświadczeniem miało bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wyliczeń. Ponadto Clar System powołała się również na okoliczność, że część maszyn i urządzeń została już amortyzowana. Tymczasem Clar System nie wskazała które konkretnie maszyny i urządzenia zostały już amortyzowane, a co za tym idzie Clar System nie udowodniła w jaki sposób ta okoliczność miała bezpośredni wpływ na wysokość ceny zaoferowanej przez Clar System, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego

przedmiotem postępowania;

4) Zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,

Clar System, w odniesieniu do wyceny zimowego utrzymania terenu, odwołała się wyłącznie do ogólnego stwierdzenia, że pracownicy wykonujący te prace otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż wynagrodzenie minimalne, zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej. W pozostałym zakresie Clar System nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji, ani też nie przedstawiła żadnych dowodów;

5) Zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,

Clar System przedłożyła, wraz z wyjaśnieniami z dnia 6 listopada 2023 r., zestawienie otrzymanej pomocy w postaci środków z PFRON, w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych, jednakże przedmiotowe zestawienie obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia 3 listopada 2023 r., a co za tym idzie w żadnej mierze dane zawarte w tymże zestawieniu nie odnoszą się do ceny oferty Clar System, a więc do zdarzenia przyszłego jakim może być świadczenie usług wchodzących z zakres piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania. Co więcej, z treści tegoż zestawienia wynikają jedynie kwoty do tej pory uzyskanego przez Clar System dofinansowania, natomiast w żadnej mierze Clar System, na podstawie danych zawartych w tymże zestawieniu, nie wyjaśniła w jaki sposób przedmiotowe dofinansowanie bezpośrednio wpłynęło na cenę oferty Clar System. Clar System nie przedstawiła w tym zakresie żadnych obliczeń ani dowodów na ich poparcie.;

6) Zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie,

Clar System, w odniesieniu do wyceny zimowego utrzymania terenu, odwołała się wyłącznie do ogólnego stwierdzenia, że pracownicy wykonujący te prace otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż wynagrodzenie minimalne, zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej. W pozostałym zakresie Clar System nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji, ani też nie przedstawiła żadnych dowodów;

7) Zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska,

Clar System nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji, ani też nie przedstawiła żadnych dowodów, w tymże zakresie;

8) Wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy,

Clar System nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji, ani też nie przedstawiła żadnych dowodów, w tymże zakresie.

Dlatego też, w ocenie Odwołującego, nie można uznać pisma Clar System z dnia 6 listopada 2023 r. za wystarczające do obalenia zarzutu (domniemania) rażąco niskiej ceny. Nie zachodzi też możliwość ponownego wezwania Clar System do złożenia dalszych wyjaśnień, w trybie art. 224 ustawy pzp, albowiem wezwanie z dnia 3 listopada 2023 r. do złożenia wyjaśnień było precyzyjne, a już zwłaszcza z uwagi na fakt, że Zamawiający wprost wskazał jakie elementy składające się na cenę oferty wymagają wyjaśnień. Powołał się na wyrok KIO z dnia 16 stycznia 2020 r. (sygn. KIO 2664/19).

W związku z powyższym zaniechanie odrzucenia oferty Clar System w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania, było bezpodstawne. W ocenie Odwołującego, gdyby Zamawiający odrzucił ofertę Clar System, do czego wg stanowiska Odwołującego zachodzą podstawy, wówczas oferta Odwołującego mogłaby zostać wybrana jako najkorzystniejsza w postępowaniu, w zakresie piątej części zamówienia (zadania nr V) objętego przedmiotem postępowania.

W dniu 14 grudnia 2023 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, w której uwzględnił odwołanie w całości. W złożonej odpowiedzi przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swojego stanowiska.

W dniu 14 grudnia 2023 r. Przystępujący złożył pismo procesowe, w którym wniósł o oddalenie wniesionego odwołania w całości. W złożonym piśmie oraz na rozprawie przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swojego stanowiska. Ponadto, na posiedzeniu wyznaczonym na dzień 18 grudnia 2023 r. Przystępujący złożył sprzeciw wobec uwzględnienia przez Zamawiającego odwołania.

Izba ustaliła, co następuje:

Izba ustaliła, że odwołanie czyni zadość wymogom proceduralnym zdefiniowanym w Dziale IX ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, tj. odwołanie nie zawiera braków formalnych oraz został uiszczony od niego wpis. Izba ustaliła, że nie zaistniały przesłanki określone w art. 528 ustawy pzp, które skutkowałyby odrzuceniem odwołania.

Izba stwierdziła, że Odwołujący wykazał przesłanki dla wniesienia odwołania określone w art. 505 ust. 1 i 2 ustawy pzp, tj. posiadanie interesu w uzyskaniu danego zamówienia oraz możliwości poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy pzp.

Do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, zachowując termin ustawowy oraz wskazując interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść Zamawiającego zgłosił skuteczne przystąpienie wykonawca CLAR SYSTEM Spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu.

Izba postanowiła dopuścić dowody z dokumentacji przedmiotowego postępowania, odwołanie wraz z załącznikami (w tym dowód: wyjaśnienia M.A.D. Service z dnia 16 listopada 2023 r., wraz z pismem spółki Flesz sp. z o.o. z dnia 26 lipca 2022 r.), odpowiedź na odwołanie wraz z załącznikami, zgłoszenie przystąpienia wraz z załącznikami, pismo procesowe Przystępującego (w tym dowody: 1. wyciąg z umowy nr 1001-ILZ.260.48.2022.56, 2. zestawienie dostaw z okresu od 01.09.2023 roku do 30.11.2023 roku, 3. dokumenty WZ objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, 4. faktura numer 902127382, 5. umowy o pracę, 6. orzeczenia o niepełnosprawności, 7. przeciętne zatrudnienie Clar System S.A. wrzesień, 8. przeciętne zatrudnienie Clar System S.A. październik, 9. SUDOP - potwierdzenie otrzymywania dofinansowania, 10. przeciętne zatrudnienie Clar Serwis listopad, 11. przeciętne zatrudnienie zatrudnienia Solcom listopad, 12. ewidencja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych) oraz dowody złożone przez Odwołującego na rozprawie (zestawienie kosztów wynagrodzeń; sposób wyliczenia ceny za zimowe utrzymanie; wyciąg z wytycznych ZUD GDDKiA; faktura za zakup soli drogowej; wydruk karty katalogowej urządzenia do odśnieżania; wydruk odnośnie średnich cen paliwa; ogłoszenie o zamówieniu w poprzednim analogicznym postępowaniu wraz z formularzem cenowym.)

Na podstawie tych dokumentów, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia, stanowiska i dowody złożone przez strony i uczestnika postępowania w trakcie posiedzenia i rozprawy, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

W zakresie podniesionych zarzutów Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Zgodnie z SWZ:

- „Rozdział III Opis przedmiotu zamówienia

1. Przedmiotem zamówienia jest świadczenie usług kompleksowego sprzątnia pomieszczeń w obiektach Izby Administracji Skarbowej w Łodzi oraz w jednostkach jej podległych wraz z usługą zimowego utrzymania terenu tj.: odśnieżania i posypywania materiałem (mieszanka solno-piaskowa 10%, sól drogowa lub inny środek o podobnym działaniu) powodującym likwidację śliskiej powierzchni, a także wykonywanie innych czynności (np. skuwanie zlodowacenia lub ubitego śniegu, usuwanie błota pośniegowego, wody pośniegowej) z terenu obejmującego swym zakresem chodniki, parkingi, place, schody zewnętrzne, ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne). 2. Zamawiający dokonał podziału zamówienia na pięć części, zgodnie z poniższym wykazem jednostek: (...)”

- „Rozdział XV Opis sposobu obliczenia ceny

1. Cena oferty to cena w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168). 2. Wykonawca ustala cenę za przedmiot zamówienia podając ją w Formularzu cenowym stanowiącym załącznik nr 3 do SWZ oraz w Formularzu ofertowym stanowiącym załącznik nr 2 do SWZ. 3. Wykonawca oblicza cenę oferty osobno dla każdej części zamówienia, zgodnie ze wskazaniami z formularza cenowego. Cena oferty jest ceną ryczałtową brutto za wykonanie przedmiotu zamówienia dla danej części. 4. Zamawiający zastrzega, że wykonywanie czynności związanych z zimowym utrzymaniem terenu będzie rozliczane za faktycznie zrealizowaną, w tym zakresie, ilość usług. Wykonawca w formularzu cenowym w Tabeli nr 2 w kolumnie nr 5 zobowiązany jest wskazać cenę jednostkową za usługę. 5. Wykonawca, w Formularzu cenowym w Tabeli nr 3, w ramach prawa opcji wycenienia usługi sprzątnia dodatkowych metrów kwadratowych nowego pomieszczenia/pomieszczeń. Otrzymałą wartość, Wykonawca wpisuje w pozycję dotyczącą prawa opcji dla danej części zamówienia, w Formularzu ofertowym. 6. Na cenę oferty dla danej części składa się całość kosztów niezbędnych dla realizacji w pełnym zakresie opisanego dla niego przedmiotu zamówienia oraz wynikającym z SWZ (w tym warunków określonych w projekcie umowy), jak również kosztów

nieujętych w tych dokumentach, ale koniecznych do należytego wykonania przedmiotu zamówienia. 7. Cena oferty musi zawierać wszelkie obciążenia o charakterze publicznoprawnym związane z realizacją przedmiotu zamówienia, w szczególności podatek od towarów i usług w wysokości wynikającej z właściwych przepisów. 8. Wykonawca zobowiązany jest do samodzielnego (niezależnie od wskazanych formuł) przeliczenia wszystkich pozycji wskazanych w Formularzu cenowym. Wskazane formuły zostały przedstawione wyłącznie w celach pomocniczych a odpowiedzialność za prawidłowe obliczenie ceny spoczywa na Wykonawcy. 9. Wykonawca zobowiązany jest do zdobycia wszelkich informacji, które mogą być konieczne do wykonania prawidłowej wyceny przedmiotu zamówienia, gdyż wyklucza się możliwość roszczeń Wykonawcy, związanych z błędem skalkulowania ceny lub pominięciem w wycenie elementów niezbędnych do wykonania zamówienia. 10. Cena brutto i wartości cenowe muszą być wyrażone w złotych polskich (PLN), niezależnie od wchodzących w jej skład elementów, z zaokrągleniem do dwóch miejsc po przecinku, przy zachowaniu matematycznej zasady zaokrąglania liczb. 11. Cena podana na formularzu ofertowym jest ceną ostateczną, niepodlegającą negocjacji i wyczerpującą wszelkie należności Wykonawcy wobec Zamawiającego związane z realizacją zamówienia. 12. Jeżeli cenę za część zamówienia podano rozbieżnie słownie i liczbą, przyjmuje się, że prawidłowo podano ten zapis, który odpowiada dokonemu obliczeniu ceny. 13. Jeżeli łączna wartość: wynagrodzenia za realizację zamówienia nie odpowiada sumie cen wskazanych w poszczególnych częściach zamówienia przyjmuje się, że prawidłowo podano zapis w każdej części. 14. Jeżeli cena wskazana w Formularzu ofertowym nie odpowiada sumie wartości poszczególnych pozycji w tabelach Formularza cenowego, Zamawiający przyjmie, że prawidłowo podane są liczby jednostek miar (ilość miesięcy, ilość m², ilość usług) oraz wartości cen jednostkowych brutto (wartość za 1 usługę, wartość za 1 miesiąc, wartość za 1 m²) poszczególnych pozycji formularza cenowego i w ten sposób poprawi oczywiste omyłki rachunkowe, tj. w każdym wierszu pomnoży ilość jednostek miary x cenę jednostkową brutto czego wynikiem będzie poprawienie wartości brutto ogółem w danej pozycji."

Zgodnie z OPZ:

- „III. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY

1. Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający wymaga, aby czynności związane z codziennym, bieżącym wykonywaniem usług sprzątania wewnątrz obiektów oraz czynności nadzoru nad realizacją przedmiotu Umowy (koordynatorzy) wykonywane były przez pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w całym okresie realizacji zamówienia.

2. Zgodnie z art. 96 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, Zamawiający wymaga, aby wykonawca przez cały okres realizacji zamówienia, zatrudniał na podstawie umowy o pracę minimum jedną osobę niepełnosprawną w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.)."

Zgodnie z pismem z dnia 18 października 2023 r. Zamawiający planuje przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę: „CZĘŚĆ 5 zamówienia 1 545 149,00 zł brutto”.

Zgodnie z informacją z otwarcia ofert z dnia 19 października 2023 r. w postępowaniu w części V oferty złożyło 7 wykonawców:

1. Clar System S.A. ul. Janickiego 20B 60-542 Poznań, cena ofertowa: 1 523 882,40 zł
2. CSGrouP G.M. ul. Energetyków 22e 97-300 Piotrków Trybunalski, cena ofertowa: 1 678 128,96 zł
3. HS Security Sp. z o.o. Sp. k. ul. Kartuska 246 80-125 Gdańsk, cena ofertowa: 1 981 378,02 zł
4. Konsorcjum firm: 1. INWEMER Serwis Sp. z o.o. ul. Łąkowa 3/5 K, 90-562 Łódź – lider 2. INWEMER System Sp. o.o. ul. Św. J. Odrowąża 15, 03-310 Warszawa – partner, cena ofertowa: 2 366 546,40 zł
5. MUSI Sp. z o.o. ul. Topolowa 45 97-300 Piotrków Trybunalski, cena ofertowa: 1 801 296,00 zł
6. PPU „CZA-TA” N. Spółka Jawna ul. Żabia 15 97-300 Piotrków Trybunalski, cena ofertowa: 4 396 824,00 zł
7. ROKA A.I. K. Sp. z o.o. ul. Polna 14 97-300 Piotrków Trybunalski, cena ofertowa: 1 937 298,84 zł

Szacunkowa wartość brutto części V zamówienia wynosiła 1 545 149 zł brutto.

Izba ustaliła, że zgodnie z formularzem cenowym złożonym przez Przystępującego w części V, że Przystępujący wycenił poszczególne zakresy prac następująco: „Tabela nr 1 Wycena usług sprzątania - zamówienie podstawowe: 1 494 892,80 zł, Tabela nr 2 Wycena usługi zimowego utrzymania terenu - zamówienie podstawowe: 28 989,60 zł.

Izba ustaliła, że w dniu 3 listopada 2023 r. Zamawiający wezwał Przystępującego do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny w części V wskazując: „Wezwanie do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny w związku ze złożeniem

oferty, której cena jest niższa o co najmniej 30 % od średniej arytmetycznej cen wszystkich ofert. Zamawiający, działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1605 ze zm.), w związku ze złożoną przez Państwa ofertą na część 5 przedmiotowego zamówienia, zwraca się z prośbą o udzielenie wyjaśnień – w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny – dotyczących w szczególności:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków usług;
- 3) oryginalności usług oferowanych przez Wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy Publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska.”

Podstawa prawna wezwania: art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy pzp.

Przystępujący w dniu 6 listopada 2023 r. złożył następujące wyjaśnienia: „W odpowiedzi na wezwanie do złożenia wyjaśnień odnośnie złożonych ofert w wyżej wspomnianym postępowaniu, oświadczam, że po ponownej analizie przygotowanej oferty w zakresie cz. 1 i 3 zauważyliśmy, że popełniliśmy błąd. Nie jesteśmy w stanie należycie realizować usług w zaoferowanych cenach. Niestety oferty w cz. 1 i 3 zostały błędnie skalkulowane.

W zakresie zadań 2,4 i 5 natomiast oferta została przygotowana poprawnie. Przedstawiam poniższe tabele cenowe uwzględniające poszczególne rodzaje kosztów koniecznych do poniesienia, w związku z realizacją prac odbywających się w cyklu miesięcznym: (...)

Zadanie 5

rodzaj kosztu	wartość miesięczna netto
koszty osobowe	35 769,66 zł
środki czystości, worki na śmieci, artykuły higieniczne	8 207,90 zł
maszyny, materiały eksploatacyjne (sprzęt drobny)	674,02 zł
koszty dodatkowe, w tym m.in. prace okresowe, wyposażenie pracowników, koszty polisy, koszty związane z obsługą administracyjną i szkoleniami,	2 640,69 zł
suma kosztów	47 292,27 zł
zakładany zysk	3 347,73 zł
Wartość miesięczna netto	50 640,00 zł

Do realizacji usługi w zakresie zadania 5 zamierzamy skierować 10 osób zatrudnionych w łącznym wymiarze 7,5 etatów, w tym osoby niepełnosprawne. Planowana struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

	łączny wymiar etatów	łączne koszty zatrudnienia bez uwzględnienia dofinansowania (z uwzględnieniem kosztów zastępstw i PPK)	łączna wartość dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych	łączne koszty zatrudnienia uwzględniające wysokość otrzymanego dofinansowania
Pracownik niepełnosprawny umiarkowany stopień niepełnosprawności	6	35 539,86 zł	8 100,00 zł	27 439,86 zł
Pracownik niepełnosprawny lekki stopień niepełnosprawności	0,5	2 859,93 zł	250,00 zł	2 609,93 zł
Pracownik bez orzeczenia	1	5 719,87 zł	- zł	5 719,87 zł

Suma	7,5	44 119,66 zł	8 350,00 zł	35 769,66 zł
------	-----	--------------	-------------	--------------

Wycena usługi zimowego utrzymania terenu - zamówienie podstawowe – 28 989,60 zł brutto

Wszyscy pracownicy zostaną zatrudnieni na podstawie umowy o pracę i otrzymają wynagrodzenie brutto w wysokości 4242 zł brutto/etat od stycznia 2024 r., a od 1 lipca 2024 r. - 4300 zł brutto/etat, zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. Do obliczeń przyjęto uśrednioną wartość wynagrodzenia wynoszącą 4272 zł brutto/1 etat.

Głównym czynnikiem pozwalającym nam na obniżenie ceny usługi jest uzyskana pomoc publiczna w postaci dofinansowań do wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej. Niektórzy pracownicy, którzy zostaną oddelegowani do realizacji zamówienia posiadają orzeczenie o niepełnosprawności, co pozwala nam jako pracodawcy zatrudniającemu pracowników niepełnosprawnych, korzystać z dofinansowań do wynagrodzeń osób z orzeczeniem o niepełnosprawności

Zgodnie z art. 19 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.

Od okresu sprawozdawczego styczeń 2023 r. obowiązują wyższe kwoty miesięcznych dofinansowań do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Wynoszą odpowiednio:

- 2 400 zł – na pracowników ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 1 350 zł – na pracowników z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 500 zł – na pracowników z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Jeżeli dofinansowanie dotyczy pracownika ze schorzeniem szczególnym, to powyższe kwoty zwiększa się o:

- 1 200 zł – na pracowników ze znacznym stopniem niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 3600 zł),
- 900 zł – na pracowników z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 2250 zł),
- 600 zł – na pracowników z lekkim stopniem niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 1100 zł).

W wycenie usługi sprzątania uwzględniliśmy wymagania co do warunków i formy zatrudnienia pracowników wykonujących usługę (umowy o pracę) oraz pozostałe wymagania zawarte w opisie przedmiotu zamówienia (godziny świadczenia usług, częstotliwość sprzątania, zakres prac, itp.). W kosztach zatrudnienia uwzględniliśmy wszystkie obligatoryjne koszty, które musi ponieść pracodawca i dodatkowo koszt zastępstw urlopowo- chorobowych i Pracowniczych Planów Kapitałowych. Nasza wycena obejmuje wymagania Zamawiającego co do zatrudniania osób niepełnosprawnych – zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, przez cały okres realizacji zamówienia minimum jednej osoby niepełnosprawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.).

Sprzęt i środki zostały dobrane w konsultacji z Działem Technologii, a wieloletnie doświadczenie w branży usług porządkowych oraz skala naszej działalności, pozwalają nam na uzyskanie konkurencyjnych cen tych artykułów. Korzystamy z najnowszych urządzeń, technologii i systemów sprzątania, dzięki czemu jesteśmy w stanie obniżyć koszty używanych środków chemicznych i zwiększać wydajność. Korzystamy z profesjonalnej chemii. Są to mocno wydajne koncentraty, które w dużym rozcieńczeniu nie są wysoko kosztotwórcze. Produkty, których używamy mają wywierać minimalny wpływ na środowisko naturalne. Dlatego do współpracy zapraszamy wyłącznie tych producentów, którzy te warunki spełniają. Wieloletnie doświadczenie na rynku usług porządkowych pozwoliło nam na rozwinięcie współpracy z dostawcami chemii, art. higienicznych i sprzętu oraz wynegocjowanie bardzo korzystnych warunków cenowych. Na dowód czego przedstawiam potwierdzenia warunków handlowych, wystawione przez naszych dostawców.

Wycena odśnieżania obejmuje odśnieżanie i posypywanie materiałem (mieszanka solno-piaskowa 10%, sól drogowa lub inny środek o podobnym działaniu) powodującym likwidację śliskiej powierzchni, a także wykonywanie innych czynności (np. skuwanie zlodowacenia lub ubitego śniegu, usuwanie błota pośniegowego, wody pośniekowej) z terenu obejmującego swym zakresem chodniki, parkingi, place, schody zewnętrzne, ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne). Pracownicy wykonujący prace otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż wynagrodzenie minimalne zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki

godzinowej.

Grupa kapitałowa, do której należy Clar System S.A., posiada bogato rozbudowane struktury na terenie całej Polski. Posiadamy oddziały w całej Polsce. W chwili obecnej działamy w oparciu o siedem makroregionów operacyjnych, które w celu sprawniejszego zarządzania usługami podzielone są na mniejsze regiony. W obszarze siedmiu makroregionów do dyspozycji Klientów kierujemy grupę Regionalnych Kierowników Sprzedaży, a bezpośredni i stały nadzór nad usługami sprawują: Dyrektorzy Makroregionów, Koordynatorzy Kontraktów, Koordynatorzy ds. Zatrudnienia i Technologów. Mamy 20letnie doświadczenie w branży. Nasza grupa kapitałowa obsługuje ponad 500 klientów (ponad 3000 obsługiwanych obiektów na terenie całego kraju). Posiadamy 14 oddziałów na terenie całej Polski. Posiadanie bogato rozwiniętych struktur wpływa korzystnie na koszty nadzoru i koordynacji usług. Wieloletnie doświadczenie pozwoliło nam na opracowanie procedur umożliwiających zwiększanie efektywności i optymalizację kosztów, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości świadczonych usług.

Bardzo istotne jest także, że Clar System S.A. jest obecnym wykonawcą usług objętych przedmiotowym postępowaniem w zakresie zadania 4 i 5, obiekty objęte zadaniem 2 obsługiwaliśmy w latach poprzednich. W związku z tym doskonale znamy wszystkie koszty związane z obsługą kontraktu. Koszty wskazane w załączonej tabeli kosztów są odzwierciedleniem faktycznego zużycia i zapotrzebowania. Doskonale znamy obiekt, mamy opracowane technologie sprzątania powierzchni Państwa powierzchni. Świetnie znamy okoliczny rynek pracy. Część maszyn i urządzeń została już zamortyzowana.

O jakości naszych usług świadczą m.in. posiadane przez nas certyfikaty. Posiadamy certyfikaty zarządzania ISO 9001:2015, zarządzania środowiskowego ISO14001:2015, Gwarant Czystości, certyfikat Polskiej Izby Gospodarczej Czystości, certyfikat Wielkopolskiego Instytut Jakości. Certyfikaty ISO 9001:2015 oraz Gwarant czystości odnoszą się do kompleksowego zarządzania m.in. realizacją usług porządkowo - czystościowych. Procesowe podejście do sprzątania obejmuje organizację pracy poczynając od pozyskania odpowiedniego personelu, poprzez szkolenia i wykonywanie usługi zgodnie z ustalonymi procedurami i schematami, przy uwzględnieniu wymagań stawianych przez klienta. Dodatkowo wsparcie doświadczonych Koordynatorów oraz Technologów pozwala nam cały czas szukać rozwiązań usprawniających pracę i optymalizujących wykonywane czynności tak, aby były jak najmniej obciążające dla personelu, tym bardziej że staramy się w jak największym stopniu aktywizować osoby zagrożone wykluczeniem z rynku, jak to często ma miejsce w odniesieniu do osób niepełnosprawnych. Dzięki systemowemu podejściu do organizacji usługi sprzątania udaje nam się spełnić wymagania postawione w SWZ, przy jednoczesnym maksymalnym zaangażowaniu w aktywizację osób niepełnosprawnych co finalnie, przy uwzględnieniu pomocy publicznej, ma przełożenie na konkurencyjność naszej ceny ofertowej. Cały czas pracujemy nad tym, aby aktywizować i zatrudniać jak największą liczbę osób niepełnosprawnych. Mamy doświadczenie w pozyskiwaniu i pracy z osobami niepełnosprawnymi, przy czym jakość usługi zostaje zachowana.

Reasumując powyższe wyjaśnienia, przede wszystkim w odniesieniu do struktury zatrudnienia, dzięki której dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych pozwalają nam na obniżenie kosztów osobowych oraz nasze wieloletnie doświadczenie w świadczeniu usług porządkowych oraz pozostałe aspekty kalkulacji oferujemy wykonanie usługi w zaproponowanej cenie. W ocenie wykonawcy powyższe wyliczenia i wyjaśnienia wskazują, że nasza cena jest rzetelna i realna oraz uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w SWZ i opisie zamówienia."

Do wyjaśnień dołączono:

- potwierdzenia warunków handlowych od Dostawców:

- a) pismo spółki Kärcher sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie z dnia 16 maja 2022 r.,
- b) pismo spółki Merida sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 3 stycznia 2022 r.,
- c) pismo spółki Higma Service sp. z o.o. z siedzibą w Opolu z dnia 16 maja 2022 r.,
- d) pismo spółki BHF Harendarczyk sp. z o.o. z siedzibą w Opaczu Małym,
- e) pismo spółki BDS sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie z dnia 16 maja 2022 r.,
- f) pisma spółki Flesz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r.,
- g) pisma spółki Buzil Polska sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 16 maja 2022 r.,
- h) pisma spółki Sutura Med sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie z dnia 16 maja 2022 r.,

- wydruk z systemu SUDOP (<https://sudop.uokik.gov.pl/search/aidBeneficiary>) – Zestawienie otrzymanej pomocy publicznej

- certyfikaty zarządzania ISO 9001:2015, zarządzania środowiskowego ISO14001:2015, Gwarant Czystości, certyfikat

Polskiej Izby Gospodarczej Czystości, certyfikat Wielkopolskiego Instytut Jakości.

Artykuł 16 pkt 1 – 3 ustawy pzp stanowi: „Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców; 2) przejrzysty; 3) proporcjonalny.”

Zgodnie z art. 224 ustawy pzp: „1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. 2. W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od: 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; (...) 3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności: 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy; 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych; 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę; 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie; 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie; 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska; 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy. 4. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4 i 6. 5. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy. 6. Odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. (...)”

Artykuł 226 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy pzp stanowi: „1. Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli: 8) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia. (...) 10) zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.”

W myśl art. 239 ust. 1 ustawy pzp: „Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.”

Przedmiot sporu w zakresie zarzutów dotyczących rażąco niskiej ceny sprowadzał się do odpowiedzi na pytanie, czy Zamawiający prawidłowo ocenił wyjaśnienia rażąco niskiej ceny złożone w postępowaniu w części V przez Przystępującego, uznając realność zaoferowanej ceny. Rozpoznając zarzuty odwołania Izba dokonała analizy wyłącznie treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny i dowodów złożonych na wezwanie Zamawiającego, w konsekwencji czego uznała, że Przystępujący wykazał w sposób należyty prawidłowość przyjętych kosztów wykonania zamówienia, a zgłaszane przez Odwołującego zastrzeżenia nie potwierdziły się.

W pierwszej kolejności zauważyć należy zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Izby, że za cenę rażąco niską uznaje się cenę poniżej kosztów własnych wykonawcy, niepozwalającą na wypracowanie zysku. Jest to cena oderwana od realiów rynkowych i nierzeczywista. Jeśli możliwe jest wykazanie, że za cenę wskazaną w ofercie wykonawca nie będzie w stanie należycie wykonać zamówienia, to znaczy, że mamy do czynienia z ceną rażąco niską.

Jak wskazano w wyroku z dnia 30 listopada 2021 r.: „Procedura badania i ustalania ceny rażąco niskiej przebiega więc w taki sposób, że Zamawiający musi umożliwić wykonawcy wykazanie okoliczności, iż zaoferowana przez niego cena jest ceną realną. Następnie zaś na wykonawcy, zgodnie z art. 224 ust. 5 Pzp, spoczywa obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Rolą Zamawiającego jest ustalenie i weryfikacja czy czynniki wskazane przez wykonawcę w ramach wyjaśnień rzeczywiście istnieją, mogą być osiągnięte w ramach realiów rynkowych i na podstawie jakich założeń wykonawca zakłada realność wystąpienia tych szczególnych czynników i sprzyjających okoliczności. Treść normy art. 224 ust. 5 Pzp nie pozostawia wątpliwości, że to na wykonawcy wezwanym do złożenia wyjaśnień spoczywa obowiązek

wykazania, czy możliwe i realne jest wykonanie zamówienia za określoną w ofercie cenę. Z racji tego, że celem wyjaśnień jest wzruszenie przyjętego domniemania, że zaoferowana cena jest ceną rażąco niską, wyjaśnienia takie muszą być konkretne, wyczerpujące i uzasadniające realność dokonanej przez wykonawcę kalkulacji.”

Niewątpliwie więc istotą procedury wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest wykazanie zamawiającemu, że zaoferowana przez wykonawcę cena gwarantuje należyte wykonanie zamówienia, a założenie niższej ceny wynika z właściwości danego wykonawcy, zasobów kadrowych, sprzętowych, możliwości organizacyjnych czy też współpracy z określonymi podmiotami i pozostaje ceną rynkową. Na skutek ich złożenia zamawiający powinien uzyskać pewność, co do możliwości zrealizowania zamówienia zgodnie z wymaganiami za cenę podaną w ofercie, a także co do tego, że wątpliwości zamawiającego w zakresie zbyt niskiej ceny były nieuzasadnione. W odpowiedzi na wezwanie wykonawca powinien w rzetelny i jak najpełniejszy sposób wykazać, również poprzez złożenie dowodów odpowiadających wyjaśnianym składnikom ceny, że zaoferowane przez niego ceny nie noszą znamion rażąco niskich. Co jednak kluczowe, wyjaśnienia wykonawcy muszą odpowiadać wezwaniu, szczególnie w sytuacji, gdy zamawiający precyzuje szczegółowo, jakie elementy ceny budzą jego wątpliwości. W przeciwnym razie nawet obszernie wyjaśnienia, które nie odnoszą się jednak do kwestionowanych przez zamawiającego cen, nie będą mogły zostać uznane za uzasadniające ich zaoferowanie na niskim poziomie. Izba podziela w tym zakresie stanowisko przedstawione w wyroku o sygn. akt KIO 3750/21 z dnia 18 stycznia 2022 r.: „(...) ocena wyjaśnień ceny złożonych przez wykonawcę musi odbywać się, w kontekście wezwania zamawiającego – jego szczegółowości oraz wyrażonych w nim skonkretyzowanych wątpliwości. Jeżeli Zamawiający wskaże w wezwaniu do wyjaśnień elementy ceny oferty, które jego zdaniem wymagają takich wyjaśnień to wykonawca zobowiązany jest udzielić wyjaśnień co najmniej w zakresie zakreślonym przez Zamawiającego. (...) obowiązkiem wykonawcy jest, aby w odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez zamawiającego udzielił wyjaśnień dotyczących okoliczności, które wpłynęły na wysokość zaoferowanej ceny w taki sposób, aby na ich podstawie możliwe było jednoznaczne ustalenie, że cena oferty (odpowiednio koszt, istotna część składowa) nie jest ceną rażąco niską. Efektem składanych wyjaśnień ma być stworzenie podstaw do uznania przez zamawiającego, że podejrzenie dotyczące rażąco niskiej ceny oferty nie było uzasadnione. Podkreślić trzeba, iż nie tylko nieudzielenie wyjaśnień w wyznaczonym terminie skutkować będzie koniecznością odrzucenia oferty, ale także złożenie takich wyjaśnień, które nie uzasadniają podanej w ofercie ceny.”

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy zaznaczenia wymaga, że Izba poddała ocenie wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wraz z dowodami złożone przez Przystępującego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, gdyż to na podstawie tych wyjaśnień Zamawiający podejmował w postępowaniu decyzje co do uznania realności ceny zaoferowanej przez Przystępującego. W tym kontekście Izba uznała za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia twierdzenia i dowody złożone przez Przystępującego wraz z pismem procesowym w zakresie wykraczającym poza treść wyjaśnień złożonych w postępowaniu. Jednocześnie Izba uznała za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia również dowody złożone przez Odwołującego, a odnoszące się do rozszerzonej twierdzeniami i dowodami argumentacji Przystępującego. Izba zwraca uwagę, że Odwołujący poprzez złożone na posiedzeniu dowody i formułowanie nowych tez dowodowych wykroczył poza treść wniesionego odwołania. Podkreślenia wymaga, że zarzut to nie tylko podstawa prawna, ale przede wszystkim okoliczności faktyczne (art. 516 ust. 1 pkt 10 ustawy pzp). To właśnie podstawy faktyczne odwołania wyznaczają jego zakres. Ma to istotne znaczenie dla możliwości merytorycznego rozstrzygnięcia w granicach określonych w odwołaniu. Zgodnie bowiem z art. 555 ustawy pzp: „Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu.” Jak wskazano w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 29 czerwca 2009 r. w spr. X Ga 110/09: „O tym jakie twierdzenia lub zarzuty podnosi strona w postępowaniu nie przesądza bowiem proponowana przez nią kwalifikacja prawna, ale okoliczności faktyczne wskazane przez tę stronę. Jeśli więc strona nie odwołuje się do konkretnych okoliczności faktycznych to skład orzekający nie może samodzielnie ich wprowadzić do postępowania tylko dlatego, że można je przyporządkować określonej, wskazanej w odwołaniu kwalifikacji prawnej.”

Przechodząc zatem do rozpoznania sprawy w granicach, które wyznacza treść odwołania jak również złożone w postępowaniu przez Przystępującego wyjaśnienia Izba uznała, że w kontekście wezwania Zamawiającego złożone przez Przystępującego wyjaśnienia są wystarczające dla wykazania, że cena oferty została skalkulowana z należyłą starannością, uwzględniając wszystkie aspekty i koszty wykonania zamówienia.

Zauważenia wymaga, a co wynika z informacji z otwarcia ofert, że ceny zaoferowane przez Wykonawców kształtowały się tak, że ceny Przystępującego i Odwołującego były do siebie zbliżone, następnie ceny czterech wykonawców oscylowały w granicach 2 mln. zł, natomiast cena ofertowa jednego z wykonawców wynosiła powyżej 4,5 mln. zł. W ocenie Izby na tej podstawie nie można stwierdzić, aby cena Przystępującego odbiegała od cen rynkowych. Dalej podnieść należy, że wezwanie do Wykonawcy nie było wynikiem stwierdzenia znacznego odbiegania ceny od wartości

szacunkowej zamówienia, a nastąpiło wyłącznie z uwagi na jej niższy o ponad 30% poziom od średniej arytmetycznej wszystkich złożonych ofert, przy czym to wysokość ceny jednego z wykonawców najprawdopodobniej zdeterminowała konieczność wezwania. Nie ulega wątpliwości, że cena ofertowa Przystępującego była, jak wskazywał, wyłącznie o 1.4 % niższa od szacunkowej wartości zamówienia.

Odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Przystępującego stwierdzenia wymaga, że czynią one zadość wezwaniu Zamawiającego, które miało charakter bardzo ogólny. Izba zauważa, że Zamawiający właściwie ograniczył się do zacytowania brzmienia art. 224 ust. 3 ustawy pzp, nie precyzując jakie elementy ceny budzą wątpliwości Zamawiającego co do ich realności, również w zakresie ceny zimowego utrzymania. Zamawiający nie określił, czy oczekuje złożenia szczegółowej kalkulacji i nie wskazał jakie koszty wykonawca ma wyodrębnić. Zdaniem Izby, ocena wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny musi odbywać się w kontekście skierowanego wezwania. Jeśli Zamawiający nie precyzuje jakich aspektów mają dotyczyć wyjaśnienia to uznać należy, że Wykonawca może złożyć wyjaśnienia w takim stopniu szczegółowości jaki uważa za wystarczający dla wykazania realności ceny. W rozpoznawanej sprawie ma to istotne znaczenie, gdyż zarzuty odwołania sprowadzały się nie do wykazania, że za ceny podane przez Przystępującego nie jest możliwe wykonanie zamówienia, a do podważania wyjaśnień pod względem formalnym: braku dowodów co do części składników cenowych, podważania mocy dowodowej tych, które Przystępujący załączył, braku podania kalkulacji składników cenowych co do zakresu prac w ramach zimowego utrzymania. Twierdzenia Odwołującego przedstawiały jak w jego ocenie szczegółowe powinny zostać złożone wyjaśnienia, w tym odnoszące się do każdego, nawet najmniejszego elementu prac czy składnika cenowego. Zdaniem Izby taka argumentacja jest chybiona, gdyż to zamawiający kierując wezwaniem do wykonawcy wyznacza jednocześnie zakres żądanych wyjaśnień. Jeśli wezwanie ma charakter ogólny, to zadaniem wykonawcy jest wykazanie realności ceny w taki sposób, który nie rodzi wątpliwości co do wykonania zamówienia za cenę wskazaną w ofercie i zdaniem Izby takie wyjaśnienia zostały złożone. Zdaje się to dostrzegać również Zamawiający, który w treści odpowiedzi na odwołanie stwierdza, że: „ustawodawca nie narzuca sposobu udzielania wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny przez Wykonawcę (...) To Wykonawca posiada swobodę w dobieraniu dowodów oraz wyjaśnień mających wykazać, że cena nie jest rażąco niska (wyrok KIO 780/23).”

Przechodząc szczegółowo do zarzutów odwołania to Odwołujący w zakresie przedstawionych w wyjaśnieniach cen odniósł się konkretnie wyłącznie do kosztów wynagrodzeń. Z przedstawionej w odwołaniu Tabeli wynika różnica pomiędzy kosztami wyliszczonymi przez Przystępującego a Odwołującego ok. 3000 zł miesięcznie. Zdaniem Izby, wbrew twierdzeniom Zamawiającego, na podstawie Tabeli jak i złożonych przez Przystępującego wyjaśnień nie trudno było dostrzec skąd wynika ww. różnica. Izba zauważa, że co prawda Przystępujący nie wymienił wszystkich składników wynagrodzenia (składek emerytalnych, rentowych, wypadkowej, FP, FGŚP), niemniej jednak podał ilość przewidzianych etatów, wskazał łączne koszty zatrudnienia bez uwzględnienia dofinansowania (z uwzględnieniem kosztów zastępstw i PPK) oraz wskazał, że: „Wszyscy pracownicy zostaną zatrudnieni na podstawie umowy o pracę i otrzymają wynagrodzenie brutto w wysokości 4242 zł brutto/etat od stycznia 2024 r., a od 1 lipca 2024 r. - 4300 zł brutto/etat, zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. Do obliczeń przyjęto uśrednioną wartość wynagrodzenia wynoszącą 4272 zł brutto/1 etat.” Izba zauważa, że wysokość obowiązkowych stawek - składowych wynagrodzeń są powszechnie znane. Zdaniem Izby Zamawiający otrzymał informacje, na podstawie których można było zidentyfikować, że różnica w miesięcznych kosztach osobowych Odwołującego i Przystępującego wynikała z kosztów zasiłków chorobowych i kosztów turnusu rehabilitacyjnego, które nie zostały wyodrębnione w kalkulacji Przystępującego. W ocenie Izby różnica w tych kosztach nie świadczy jednak o nierealności ceny oferty Przystępującego. Izba zauważa, że koszty zasiłków i koszty wynagrodzenia za zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym w wymiarze 21 dni roboczych w roku (art. 20 ust. 1 pkt ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn. zm.) są to koszty związane ze zdarzeniami losowymi, co do których każdy z wykonawców może przyjąć odmienne założenia. Co do turnusów rehabilitacyjnych to jak podkreślał Przystępujący na rozprawie koszt ten nie został ujęty mając na względzie doświadczenie Wykonawcy, że jego pracownicy z takich turnusów nie korzystali na przestrzeni lat. Uwzględnianie kosztów właściwych danemu wykonawcy jest w ocenie Izby uzasadnione, a ewentualne wystąpienie takiego zdarzenia może zostać wliczone w ryzyko Wykonawcy, które Wykonawca pokryje z przewidzianej rezerwy w zakresie pozostałych składników cenowych. Izba podziela stanowisko Przystępującego, że założenie tych kosztów dla każdego pracownika mając na względzie dotychczasowe doświadczenie Wykonawcy stanowiłoby sztuczne zawyżanie kosztów wykonania zamówienia. Istotnym jest również, że Odwołujący ani Zamawiający nie odnieśli się do liczby etatów oraz liczby osób, które Wykonawca planuje skierować do realizacji zamówienia. Odwołujący nie wskazał, aby była to liczba minimalna, aby zapewnić należyte wykonanie zamówienia, nie ujawnił, ile osób sam planował skierować do realizacji zamówienia a Zamawiający w SWZ nie określił wymaganej liczby pracowników. Jak wynika z wyjaśnień: „W wycenie usługi sprzątnięcia uwzględniliśmy

wymagania co do warunków i formy zatrudnienia pracowników wykonujących usługę (umowy o pracę) oraz pozostałe wymagania zawarte w opisie przedmiotu zamówienia (godziny świadczenia usług, częstotliwość sprzątnia, zakres prac, itp.). W kosztach zatrudnienia uwzględniliśmy wszystkie obligatoryjne koszty, które musi ponieść pracodawca i dodatkowo koszt zastępstw urlopowo- chorobowych i Pracowniczych Planów Kapitałowych.” Podobnie argumentował Przystępujący na rozprawie, że bazując na własnym doświadczeniu wynikającym z realizacji analogicznego zamówienia dla Zamawiającego przewidział tyle osób i tyle etatów, aby zabezpieczyć wykonanie zamówienia z uwzględnieniem ewentualnych zdarzeń losowych, jak niezdolność pracownika do pracy. Zdaniem Izby jest to argumentacja logiczna i wiarygodna. Zważywszy, że wynagrodzenia na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę zostały ujęte w cenie zgodnie z obowiązującymi przepisami dla wszystkich przewidzianych przez Przystępującego etatów to należy uznać, że cena jest realna. Izba zauważa również, że Odwołujący nie wyjaśnił poziomu kosztów wynikających z turnusów i zasiłków chorobowych, które przyjął do własnej kalkulacji. Nie jest wiadome jakie założenia Odwołujący poczynił w zakresie tych kosztów. Ma to także znaczenie, gdyż jak słusznie Przystępujący podnosił, zgodnie z art. 92 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.): „Za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek: 1) choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia – trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego – pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu.” Nie jest więc tak jak podnosił na rozprawie Odwołujący, że dla każdego pracownika niezdolnego do pracy pracodawca wypłaca wynagrodzenie przez okres 33 dni. Zdaniem Izby, koszty, które w zakresie wynagrodzeń akcentował Odwołujący nie świadczą o nierealności ceny Przystępującego, a wynikają z przyjętego przez danego wykonawcę schematu organizacji pracy, ilości założonych pracowników i etatów, a także są to koszty które bazując na własnym doświadczeniu wykonawca może wyodrębnić bądź założyć w rezerwie jako koszt zdarzenia losowego, tak jak koszty związane z turnusami rehabilitacyjnymi.

Dalej Odwołujący kwestionował złożenie przez Przystępującego niewystarczających wyjaśnień co do poszczególnych elementów ceny i złożonych dowodów bądź sygnalizował ich brak. Zdaniem Izby również argumentacja Odwołującego w tym zakresie jest chybiona w kontekście ogólnego wezwania Zamawiającego. Izba zauważa, że głównymi kosztami jakie ponosi Wykonawca w związku z realizacją usług sprzątnia czy zimowego utrzymania są koszty osobowe i te koszty zostały zdaniem Izby wyjaśnione przez Przystępującego w sposób kompleksowy. Przystępujący przedstawił kalkulację co do tych kosztów, z uwzględnieniem pomocy publicznej w postaci dofinansowań do wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej, jak również złożył dowód, iż jest beneficjentem, który uzyskał pomoc w poprzednich latach (wydruk z systemu SUDOP (<https://sudop.uokik.gov.pl/search/aidBeneficiary>) – Zestawienie otrzymanej pomocy publicznej). Wbrew twierdzeniom Odwołującego Przystępujący wyjaśnił i udowodnił więc wpływ uzyskanej pomocy publicznej na obniżenie kosztów realizacji zamówienia. Przystępujący przedstawił o ile koszty wynagrodzeń ulegają obniżeniu oraz złożył zestawienie uzyskanej pomocy we wcześniejszych latach, co uzasadnia, że również będzie spełniał warunki do uzyskania takiego dofinansowania wynagrodzeń w przyszłości. Izba podziela w tym zakresie argumentację Zamawiającego z odpowiedzi na odwołanie: „Odwołujący podnosi zarzut, że dane zawarte w zestawieniu nie odnoszą się do ceny oferty Clar System S.A. tj. do zdarzenia przyszłego oraz że Wykonawca nie wyjaśnił w jaki sposób przedmiotowe dofinansowanie bezpośrednio wpłynie na zaoferowaną przez niego cenę. Zamawiający nie zgadza się z tym wywodem, Wykonawca przedkładając dowód potwierdził, że jest beneficjentem pomocy publicznej w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych, toteż był on uprawniony do skalkulowania oferty, pomniejszając koszty osobowe o wartość dofinansowań. Ponadto, wykonawca przedkładając ww. dowód w postaci wydruku z systemu SUDOP potwierdził aspekt zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.”

Przystępujący poza kosztami osobowymi wskazał wysokość kosztów, które przewidział w cenie oferty: maszyny, materiały eksploatacyjne (sprzęt drobny), środki czystości, worki na śmieci, artykuły higieniczne, koszty dodatkowe, w tym m.in. prace okresowe, wyposażenie pracowników, koszty polisy, koszty związane z obsługą administracyjną i szkoleniami oraz zysk. Odwołujący podnosił, że Przystępujący nie wykazał, który sprzęt został zamortyzowany poza ogólnym oświadczeniem, ale Odwołujący nie podniósł argumentacji, aby kwota 674,02 zł była niewystarczająca w kontekście wymagań opisu przedmiotu zamówienia. Odwołujący w żaden sposób nie podważył również realności pozostałych wyszczególnionych w kalkulacji kosztów. Co do ww. kosztów, kwoty przewidzianej na środki czystości, worki na śmieci, artykuły higieniczne w wysokości 8 207,90 zł oraz kosztów dodatkowych, w tym m.in. prace okresowe, wyposażenie pracowników, koszty polisy, koszty związane z obsługą administracyjną i szkoleniami w wysokości 2 640,69 zł Przystępujący wskazał, że: „Clar System S.A. jest obecnym wykonawcą usług objętych przedmiotowym postępowaniem w zakresie zadania 4 i 5, obiekty objęte zadaniem 2 obsługiwaliliśmy w latach poprzednich. W związku z tym doskonale znamy wszystkie koszty związane z obsługą kontraktu. Koszty wskazane w załączonej tabeli kosztów są

odzwierciedleniem faktycznego zużycia i zapotrzebowania. Doskonale znamy obiekt, mamy opracowane technologie sprzątania powierzchni Państwa powierzchni. Świetnie znamy okoliczny rynek pracy. Część maszyn i urządzeń została już zamortyzowana." Przystępujący poniósł zatem, że koszty zostały ustalone w oparciu o zapotrzebowanie i faktyczne zużycie, co Przystępujący ustalił na podstawie wcześniejszej realizacji analogicznego zamówienia u Zamawiającego. W ocenie Izby, zdobyte przez wykonawcę doświadczenie przy wykonywaniu zamówienia w poprzednich latach zawsze ma wpływ na sposób kalkulacji kolejnego zamówienia. Wykonawca posiada bowiem wiedzę na temat poszczególnych rzeczywiście ponoszonych kosztów. Powoływanie się na doświadczenie w realizacji podobnych prac nie może oczywiście stanowić jedynej okoliczności podnoszonej w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny, ale niewątpliwie jest to argumentacja wspierająca przedstawioną kalkulację i złożone wraz z wyjaśnieniami dowody. Izba zauważa, że Zamawiający uznał pierwotnie przedstawione wyjaśnienia za wystarczające i wiarygodne. Odnosnie środków czystości, worków na śmieci, artykułów higienicznych Przystępujący dodatkowo poparł wyjaśnienia dowodami: licznymi listami od dostawców ww. środków, z których wynika długoletnia współpraca oraz oferowanie produktów ze specjalnymi rabatami po bardzo korzystnych cenach. Zdaniem Izby dowody te są wiarygodne, bynajmniej Odwołujący prawdziwości złożonych przez dostawców oświadczeń skutecznie nie podważył. Okoliczność, że „pismo spółki Flesz sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 26 lipca 2022 r. o identycznej treści zostało przedłożone przez Pana Mirosława Dronia, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Firma Usługowa M.A.D. Service (zwanego dalej: M.A.D. Service), w postępowaniu o udzielenie publicznego pn.: „Świadczenie usługi: „sprzątania wewnętrznego i zewnętrznego w budynkach Sądu Rejonowego w Ciechanowie przy ul. Mikołajczyka 5 i 6 w Ciechanowie” (znak sprawy: ZP 262.11.2023, nr ogłoszenia o zamówieniu: 2023/BZP 00453091), prowadzonym przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Ciechanowie” potwierdza jedynie, że także inny wykonawca ma dostęp do specjalnych rabatów. W ocenie Izby wyjaśnienia, kalkulacja wraz z dowodami są wystarczające dla stwierdzenia realności tego składnika ceny, rzetelności w jego ustaleniu, a w kontekście ogólnego wezwania brak wskazania konkretnych wysokości rabatów nie może prowadzić do automatycznego uznania ceny za nierealną. Jeśliby Zamawiający stwierdził, że wyjaśnienia w zakresie środków czystości czy sprzętu są niewystarczające to byłby uprawniony w tym zakresie skierować do Wykonawcy dodatkowe wezwanie, mając na względzie, że nie sprecyzował w wezwaniu jakich wyjaśnień oczekuje. Niemniej jednak, jak wynika z odpowiedzi na odwołanie, również Zamawiający uznał, że koszty wykazane przez Przystępującego są realne: „Wykonawca Clar System S.A w tabeli cenowej w pozycji dotyczącej maszyn, materiałów eksploatacyjnych (sprzęt drobny) wskazał wartość miesięczną netto na poziomie 674,02 zł. W pozycji cenowej dotyczącej środków czystości, worków na śmieci oraz artykułów higienicznych wskazał wartość miesięczną netto na poziomie 8 207,90 zł. Przy dwuletniej realizacji kontraktu będą to odpowiednie kwoty: $674,02 \times 24 \text{ miesiące} = 16\,176,48 \text{ zł netto} \times 23\% \text{ Vat} = 19\,897,07 \text{ zł brutto}$; $8\,207,90 \text{ zł} \times 24 \text{ miesiące} = 196\,989,60 \text{ zł netto} \times 23\% \text{ Vat} = 242\,297,21 \text{ zł brutto}$. Suma tych kwot stanowi 17,54 % całkowitej wyceny usług sprzątania wewnętrznego. W opinii Zamawiającego, procentowy udział wartości wskazanych powyżej pozycji, był adekwatny do całkowitej wyceny usługi sprzątania obiektów Zamawiającego.”

Izba zauważa, że Zamawiający uwzględnił odwołanie, gdyż zgodził się z Odwołującym, że Przystępujący nie wyjaśnił kosztów zimowego utrzymania. Wskazywał w odpowiedzi na odwołanie, że: „Zamawiający w formularzu cenowym rozdzielił wycenę usług związanych ze sprzątaniem obiektów oraz wycenę usług zimowego utrzymania terenu. Dlatego też, zasadnym byłoby udzielenie wyjaśnień w sposób analogiczny do wyceny usług sprzątania wewnętrznego – przez chociażby sporządzenie tabeli cenowej z wyszczególnieniem składników cenotwórczych oraz szacowanego zysku.” Izba podkreśla ponownie, że Zamawiający takiego wymagania nie sformułował w wezwaniu, co powoduje, że Zamawiający nie jest następnie uprawniony oceniać wyjaśnień pod względem niewskazanego przez siebie aspektu i stwierdzać, że jego brak powoduje, że cenę za zimowe utrzymanie, a w konsekwencji cenę całej oferty należy uznać za nierealną. Zdaniem Izby zarówno argumentacja Odwołującego jak i Zamawiającego jest chybiona. Wyjaśnienia są determinowane wezwaniem. Zważywszy, że Zamawiający nie sprecyzował, że należy przedstawić szczegółową kalkulację, a co więcej, że tą kalkulację należy rozdzielić pomiędzy usługę sprzątania i zimowe utrzymanie, to Wykonawca nie może ponosić negatywnych konsekwencji w postaci odrzucenia jego oferty wyłącznie dlatego, że pokazanie takiej kalkulacji pominął w wyjaśnieniach. Izba zauważa, że cena za tą usługę w formularzu cenowym Przystępującego stanowi ok. 2% ceny całej oferty, stąd też Przystępujący był uprawniony uznać, że wystarczającym będzie przedstawienie kalkulacji i dowodów dotyczących głównych prac – usługi sprzątania. Przystępujący odniósł się jednak do tej części usługi wyjaśniając, że: „Wycena odśnieżania obejmuje odśnieżanie i posypywanie materiałem (mieszanka solno-piaskowa 10%, sól drogowa lub inny środek o podobnym działaniu) powodującym likwidację śliskiej powierzchni, a także wykonywanie innych czynności (np. skuwanie zlodowacenia lub ubitego śniegu, usuwanie błota pośniegowego, wody pośniegowej) z terenu obejmującego swym zakresem chodniki, parkingi, place, schody zewnętrzne, ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne). Pracownicy wykonujący prace otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż wynagrodzenie minimalne zgodnie z opublikowanym w dniu 14 września 2023 r. Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.” Izba zauważa, że w odniesieniu do pozostałych kosztów, Odwołujący również

ograniczył argumentację odwołania do złożenia niewystarczających wyjaśnień. Odwołujący w odwołaniu nie przedstawił żadnych twierdzeń co do nierealności stawek zaoferowanych w zakresie zimowego utrzymania, a jak już Izba podkreśliła, dodatkowych okoliczności faktycznych podnoszonych na rozprawie Izba jako związana zarzutami odwołania, nie mogła wziąć pod uwagę rozpoznając odwołanie. Odnosząc się do złożonych wraz z wyjaśnieniami certyfikatów jakości, to są one potwierdzeniem jakości usług i argumentem wspierającym złożone wyjaśnienia, świadczące o rzetelności Wykonawcy.

Konkludując, zdaniem Izby złożone przez Przystępującego wyjaśnienia, przedstawiona kalkulacja wraz z dowodami złożonymi w odniesieniu do kosztów, których udział w cenie całkowitej oferty jest największy były wystarczające dla stwierdzenia realności ceny, dlatego też zasadna była pierwotna ocena Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia przed uwzględnieniem odwołania, iż oferta Przystępującego nie powinna podlegać odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp. Izba zauważa, że odwrócony ciężar dowodu przy zarzucie rażąco niskiej ceny nie zwalnia Odwołującego z dowodzenia swoich twierdzeń i ograniczać się wyłącznie do przedstawiania swoich wątpliwości i oczekiwań względem wyjaśnień. Odwołujący poza zarzutem dotyczącym kosztów osobowych zakwestionował w odwołaniu wyłącznie aspekt formalny złożonych przez Przystępującego wyjaśnień nie podważając realności zaoferowanych składników ceny i w ocenie Izby tak sformułowane zarzuty odwołania nie potwierdziły się.

W konsekwencji Izba uznała również za niezasadny zarzut dotyczący zaniechania odrzucenia oferty Przystępującego jako zawierającej błąd w obliczeniu ceny oparty na tożsamy podstawach faktycznych. Z błędem w obliczeniu ceny lub kosztu oferty będziemy mieli do czynienia w przypadku nieuwzględnienia bądź nieprawidłowego uwzględnienia w wyliczeniu ceny lub kosztu wszystkich elementów kosztotwórczych. Błąd w obliczeniu ceny jest wynikiem błędnego rozpoznania stanu prawnego lub faktycznego przez wykonawcę i polega na przyjęciu niewłaściwych podstaw dokonywanej kalkulacji w świetle postanowień dokumentów zamówienia czy też przepisów prawa. Zważywszy na treść złożonych wyjaśnień wraz z dowodami Izba nie stwierdziła, aby Przystępujący nie uwzględnił w cenie oferty istotnych jej elementów (kosztów), co mogłoby świadczyć o nieprawidłowości ceny.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 575 oraz art. 574 ustawy pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 i 2 lit. b oraz § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437 ze zm.) zaliczając na poczet niniejszego postępowania odwoławczego koszt wpisu od odwołania uiszczony przez Odwołującego oraz zasądzając od Odwołującego na rzecz Wykonawcy wnoszącego sprzeciw koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3 600,00 zł na podstawie faktury Vat złożonej przez Przystępującego na rozprawie.

Przewodniczący: